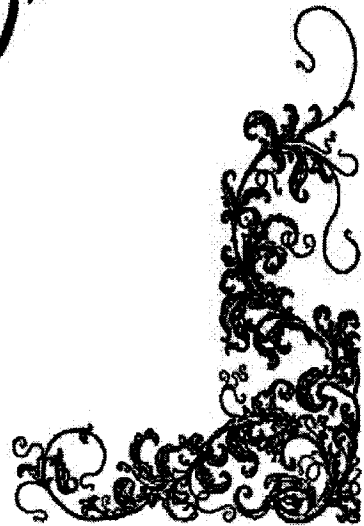

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي
خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
وَالَّذِي يُضَوِّتُ لِلْغَيْثِ
الشَّجَرَةَ وَمَنْ لَمْ يُضَوِّتْ
لِلْغَيْثِ لَمَّا جَاءَهُ
لَمْ يَجِدْ لَهُ مِنْ أُمَّةٍ
دُونَهُ يُسَبِّحُ لِلَّهِ
مِمَّا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
مِمَّا فِي الْبِحَارِ
وَمَنْ فِيهَا مِنْ
مَلَائِكَةٍ مُسَبِّحِينَ
لِلَّهِ قَدْرَ مَا
وُجِّدُوا لَهُمْ
وَلَهُ الْمُلْكُ
الْيَوْمَ وَالْأَمْسَ
وَالْحَمْدُ لِلَّهِ
الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ

جهت دریافت درجه کارشناسی ارشد
رشته تربیت بدنی و علوم ورزشی
(گرایش مدیریت ورزشی)

موضوع:

بررسی عوامل بازدارنده مشارکت در فعالیتهای ورزشی و تفریحی

معلمان (زن) شهرستان پارس آباد

استاد راهنما:

دکتر میرحسن سیدعامری

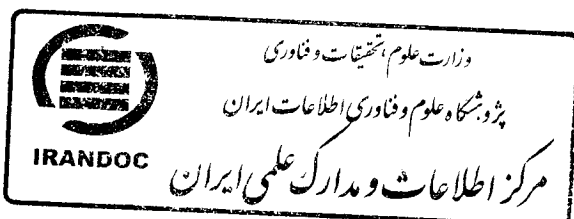
استاد مشاور:

دکتر حسن محمدزاده

گردآورنده:

حسن دولت پناه

سال تحصیلی ۸۹-۸۸

۱۴۸۹۱۴

تقدیم به :

خانواده صبور، دلسوز و فداکارم.

پایان نامه 'در حدود...'
به تاریخ ۱۷/۱۲/۸۸ شماره
مورد پذیرش هیأت محترم داوران با رتبه سین و نمره ۱۷/۵ (نزدیک)
قرار گرفت.

۱- استاد راهنما و رئیس هیأت داوران:
دکتر حسن حسینی

۲- استاد   راهنمای دوم:
دکتر حسن حسینی

۳- داور خارجی:
دکتر محمد باقر محمدزاده
دکتر محمد زاهد

۴- داور داخلی:
دکتر محمد باقر محمدزاده

۵- نماینده تحصیلات تکمیلی:
دکتر سحر...

تقدیر و سپاس

شکر خدا که هرچه طلب کردم از او بر منتهای مطلب خود کامران شدم

اینک که کار نگارش این پایان نامه به اتمام رسیده، بر خود لازم می دانم از جناب

آقای دکتر عامری و دکتر محمدزاده که در تمام مراحل تحقیق به عنوان استاد راهنما و

مشاور از راهنمایی و ارشاد بنده، دریغ نفرموده اند؛ تشکر و قدردانی می نمایم و از

خدای متعال برای ایشان، توفیق روزافزون مسألت دارم.

همچنین از آقای دکتر محرم زاده و دکتر کاشف و همه عزیزانی که در تمام

مراحل انجام این تحقیق، مرا یاری داده اند، سپاسگذاری می کنم.

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

فصل ۱. مقدمات پژوهش

۲	..... مقدمه
۳	..... بیان مسئله
۵	..... ضرورت و اهمیت تحقیق
۸	..... اهداف تحقیق
۹	..... سئوالات تحقیق
۹	..... فرضیات تحقیق
۱۰	..... تعریف واژه ها و اصلاحات تحقیق

فصل ۲. مبانی نظری و پیشینه تحقیق

۱۳	..... مقدمه
۱۶	..... تغییرات بوجود آمده در پایان دهه ۱۹۸۰
۱۸	..... طبقه بندی عوامل بازدارنده
۱۹	..... نظریه ها و مدل ها
۲۰	..... مدل اجتماعی - روانی
۲۲	..... یک مدل در مورد عدم استفاده از خدمات عمومی اوقات فراغت
۲۵	..... مدل تصمیم گیری
۲۷	..... مدلی بر اساس رابطه ارجحیت - مشارکت
۲۸	..... عوامل بازدارنده فردی
۲۸	..... عوامل بازدارنده بین فردی
۲۹	..... عوامل بازدارنده ساختاری
۳۰	..... مدل سلسله مراتب بازدارنده اوقات فراغت
۳۱	..... عوامل بازدارنده فردی
۳۱	..... عوامل بازدارنده بین فردی

۳۱	..... عوامل بازدارنده ساختاری
۳۲	..... عوامل بازدارنده از مشارکت به عنوان مراحل یک مدل سلسله مراتبی
۳۶	..... نظریه غلبه بر عوامل بازدارنده
۳۶	..... قضیه غلبه بر عوامل بازدارنده
۳۹	..... غلبه و گزارش عوامل بازدارنده
۳۹	..... تاثیرات متقابل انواع مختلف عوامل بازدارنده
۴۱	..... قضیه توازن
۴۳	..... فراتر از شرکت در اوقات فراغت
۴۶	..... تداوم عمل عوامل بازدارنده
۴۵	..... پیشینه تحقیق
۴۵	..... تحقیقات انجام شده در ایران
۵۱	..... تحقیقات انجام شده در کشورهای جهان
۵۷	..... نتیجه گیری

فصل ۳. روش شناسی تحقیق

۵۹	..... مقدمه
۵۹	..... روش تحقیق
۵۹	..... ابزار های اندازه گیری تحقیق
۶۰	..... روایی و پایایی
۶۱	..... جامعه و نمونه آماری
۶۱	..... روش های آماری

فصل ۴. تجزیه و تحلیل داده ها

۶۳	..... مقدمه
۶۳	..... توصیف آماری داده ها
۶۳	..... شاخص گرایش به مرکز و پراکندگی
۶۴	..... جداول و نمودارهای توزیع فراوانی
۶۷	..... توزیع نرمال داده ها
۶۸	..... استنباط آماری داده ها

۶۸	.....	سئول ۱ تحقیق
۶۹	.....	سئول ۲ تحقیق
۷۰	.....	سئول ۳ تحقیق
۷۱	.....	سئول ۴ تحقیق
۷۲	.....	فرضیه ۱
۷۴	.....	فرضیه ۲
۷۸	.....	فرضیه ۳
۸۱	.....	نتیجه گیری

فصل ۵. بحث و نتیجه گیری و پیشنهادات

۸۳	.....	مقدمه
۸۳	.....	خلاصه
۸۴	.....	بحث و نتیجه گیری
۹۰	.....	پیشنادهای برخاسته از تحقیق
۹۱	.....	پیشنهادات برای تحقیقات آتی
۹۳	.....	منابع
	.....	ضمایم

فهرست جدول ها

صفحه	عنوان
۲۶	جدول ۱-۲ مدل تصمیم گیری عوامل بازدارنده اوقات فراغت (جکسون و سیرل ۱۹۸۵)
۶۳	جدول ۴-۱ شاخص گرایش به مرکز و پراکندگی
۶۴	جدول ۴-۲ توزیع فراوانی مطلق و تراکمی متغیر فراوانی عوامل فردی
۶۵	جدول ۴-۳ توزیع فراوانی مطلق و تراکمی متغیر فراوانی عوامل بین فردی
۶۶	جدول ۴-۴ توزیع فراوانی مطلق و تراکمی متغیر فراوانی عوامل ساختاری
۶۷	جدول ۴-۵ توزیع نرمال داده ها
۶۸	جدول (۴-۶): میانگین و انحراف معیار زیر مولفه های عوامل بازدارنده فردی مشارکت معلمان زن در فعالیتهای ورزشی
۶۹	جدول (۴-۷): میانگین و انحراف معیار زیر مولفه های عوامل بازدارنده بین فردی مشارکت معلمان زن در فعالیتهای
۷۰	جدول (۴-۸): میانگین و انحراف معیار زیر مولفه های عوامل بازدارنده ساختاری مشارکت معلمان زن در فعالیتهای
۷۱	جدول ۴-۹ نتایج آزمون تحلیل واریانس ترکیب عوامل سه گانه
۷۱	جدول ۴-۱۰ نتایج آزمون تعقیبی ترکیب عوامل سه گانه
۷۲	جدول ۴-۱۱ نتایج آزمون تحلیل واریانس ترکیب عوامل سه گانه در رابطه با متغیر خصوصیات فردی
۷۵	جدول ۴-۱۲ نتایج آزمون تحلیل واریانس ترکیب عوامل سه گانه در بین غیر مشارکت کنندگان
۷۵	جدول ۴-۱۳ نتایج آزمون تعقیبی ترکیب عوامل سه گانه در بین غیر مشارکت کنندگان
۷۶	جدول ۴-۱۴ نتایج آزمون تحلیل واریانس ترکیب عوامل سه گانه در بین مشارکت کنندگان
۷۶	جدول ۴-۱۵ نتایج آزمون تعقیبی ترکیب عوامل سه گانه در بین مشارکت کنندگان
۷۷	جدول ۴-۱۶ نتایج آزمون تحلیل واریانس ترکیب عوامل سه گانه در رابطه با متغیر مشارکت
۸۰	جدول ۴-۱۷ میزان مشارکت بر حسب متغیر خصوصیات فردی

فهرست شکلها . نمودارها

صفحه	عنوان
۱۵	شکل ۱-۲ مدل ساده ارجحیت، مشارکت و عوامل بازدارنده (کرافورد و گادبی ۱۹۸۷)
۱۵	شکل ۲-۲ ارجحیت، عوامل بازدارنده و مشارکت/عدم مشارکت (کرافورد و گادبی ۱۹۸۷)
۲۱	شکل ۳-۲ مدل اجتماعی - روانی عوامل بازدارنده اوقات فراغت (آیزاهولا و منل ۱۹۸۵)
۲۴	شکل ۴-۲ مدلی در مورد عدم استفاده از خدمات عمومی اوقات فراغت (گادبی ۱۹۸۵)
۳۰	شکل ۵-۲ مدل اولیه عوامل بازدارنده اوقات فراغت (کرافورد و گادبی ۱۹۸۷)
۳۳	شکل ۶-۲ مدل سلسله مراتبی عوامل بازدارنده اوقات فراغت (کرافورد و گادبی و جکسون ۱۹۹۱)
۴۰	شکل ۷-۲ تاثیر متقابل انواع مختلف عوامل بازدارنده (جکسون، کرافورد و گادبی ۱۹۹۳)
۴۲	شکل ۸-۲ شرکت در فعالیت های اوقات فراغت به عنوان نتیجه ایجاد توازن بین عوامل بازدارنده و انگیزه ها (جکسون، کرافورد و گادبی ۱۹۹۳)
۶۴	نمودار ۱-۴ توزیع نمودار فراوانی مطلق متغیر فردی
۶۵	نمودار ۲-۴ توزیع نمودار فراوانی مطلق متغیر بین فردی
۶۶	نمودار ۳-۴ توزیع نمودار فراوانی مطلق متغیر ساختاری
۷۸	نمودار ۴-۴ میزان مشارکت بر حسب سن
۸۰	نمودار ۵-۴ میزان مشارکت بر حسب تعداد فرزند

چکیده:

این تحقیق با هدف بررسی عوامل بازدارنده معلمان (زن) از مشارکت در فعالیت های ورزشی و تفریحی، طبق مدل سلسله مراتبی عوامل باز دارنده اوقات فراغت در شهرستان پارس آباد انجام گرفت. روش تحقیق در این پژوهش، توصیفی و از نوع پیمایشی بود که به صورت میدانی انجام شد. جامعه آماری تحقیق را زنان فرهنگی شاغل در آموزش و پرورش شهرستان پارس آباد تشکیل دادند که تعداد کل آنها ۹۰۰ نفر بود در نتیجه نمونه آماری از طریق جدول مورگان تعداد ۲۷۰ نفر با روش نمونه گیری تصادفی ساده انتخاب شدند و پرسشنامه ها در اختیارشان قرار گرفت. برای جمع آوری اطلاعات پرسشنامه محقق ساخته مورد تایید اساتید متخصص که پایایی و روایی قابل قبولی داشت استفاده گردید. در این تحقیق با توجه به موضوع، از آمار توصیفی برای تهیه جدول فراوانی ها، رسم نمودارها، محاسبه شاخص های مرکزی مناسب و در آمار استنباطی برای آزمون سوالات و فرضیه ها از آزمونهای تحلیل واریانس اندازه گیری مکرر تک متغیره و آزمون تعقیبی lsd و همچنین آزمون کای دو (خی دو) استفاده شد؛ و برای تجزیه و تحلیل آماری داده ها از نرم افزار آماری spss استفاده شد.

نتایج آزمون ها نشان داد که:

- مهمترین عامل بازدارنده فردی در مشارکت معلمان زن در فعالیت های ورزشی، نگرش ها و تصورات فردی می باشد.
- مهمترین عامل بازدارنده بین فردی در مشارکت معلمان زن در فعالیت های ورزشی، عدم همراهی دوستان و آشنایان می باشد.

- مهمترین عامل بازدارنده ساختاری در مشارکت معلمان زن در فعالیت های ورزشی ، ابتدا مسئولیت کاری می باشد ، سپس مولفه های دیگری به ترتیب همچون : زمان و فرصت لازم ، امکانات ، مسئله اشتغال و همچنین سلامت مدنظر می باشد.
- به ترتیب عوامل ساختاری ، فردی و بین فردی از جمله عوامل بازدارنده ی معلمان زن در عدم شرکت آنها در فعالیتهای ورزشی شهر پارس آباد مغان می باشد.
- تفاوت واریانس عوامل در سطوح متغیر سن و تعداد فرزندان از لحاظ آماری معنادار است . اما این متغیر ها ، ترتیب عوامل بازدارنده پیش بینی شده در مشارکت های ورزشی معلمان زن را تغییر نمی دهد؛ یعنی همچنان عوامل بازدارنده ساختاری در مرتبه اول و عوامل بازدارنده فردی و بین فردی به ترتیب در مراتب دوم و سوم قرار دارند.
- حداقل تفاوت واریانس یکی از عوامل از لحاظ آماری معنادار است. از نظر معلمان زن که در فعالیت های ورزشی اصلاً شرکت نمی کنند به ترتیب عوامل ساختاری ، بین فردی و فردی از جمله عوامل بازدارنده ی آنان از شرکت در فعالیت های ورزشی در شهرستان پارس آباد مغان به حساب می آید و همچنین از نظر معلمان زن که در فعالیت های ورزشی مشارکت می کنند به ترتیب عوامل ساختاری ، فردی و بین فردی از جمله عوامل بازدارنده ی آنان از شرکت در فعالیت های ورزشی در شهرستان پارس آباد مغان است. و از لحاظ معناداری متغیر میزان مشارکت زنان ، ترتیب عوامل بازدارنده پیش بینی شده در مشارکت ورزش معلمان زن را تغییر نمی دهد ؛ یعنی همچنان عوامل بازدارنده ساختاری در مرتبه ی اول و عوامل بازدارنده فردی و بین فردی در مراتب دوم و سوم قرار دارند.
- بجزء سن زنان و تعداد فرزندان آنها ، سایر متغیر های خصوصیات فردی از لحاظ آماری معنادار نبودند . و نتایج تحقیق نشان داد با بالا رفتن سن معلمان زن از مشارکت آنها در

فعالیت های ورزشی کاسته شده است . و همچنین زنانی که تعداد فرزندشان به مراتب بیشتر بود از میزان مشارکت پایینی نسبت به سایرین در فعالیت های ورزشی قرار داشتند . سایر ویژگی های فردی از جمله سطح تحصیلات و متاهل بودن زنان رابطه ای معنادار با میزان مشارکت مشاهده نشد.

کلید واژه ها : اوقات فراغت - عوامل بازدارنده (فردی ، بین فردی ، ساختاری) - مشارکت

ورزشی - زنان فرهنگی شاغل در آموزش و پرورش

فصل يكم

كليات تحقيق

فعالیت بدنی نمی تواند کیفیت زندگی را در تمام سنین برای همگان بهبود بخشد. مشخص شده است که شیوع بیماری ها در افرادی که از نظر بدنی فعال هستند کمتر است. فعالیت بدنی می تواند کمک شایانی به درمان برخی اختلالات فکری مثل افسردگی نماید و خود اتکایی و اطمینان به خود را که معیارهایی اساسی در سلامت روح است افزایش دهد (۴).

در کشور ما، زنان شاغل در آموزش و پرورش به دلیل وجود عوامل باز دارنده مختلف در استفاده آنها از امکانات ورزشی با مشکل جدی عدم تحرک مواجهند. در بسیاری از کشورهای جهان، برنامه ریزی دولت ها در جهت بهینه سازی و برنامه ریزی اوقات فراغت بانوان در جهت ایجاد تحرک و فعالیت ورزشی آنها صورت می گیرد. عوامل بازدارنده، محدودیت ها یا موانعی هستند که احتمالاً موجب کاهش میزان مشارکت و یا اصولاً عدم مشارکت افراد در فعالیت های مشخص می گردند. محققین زیادی در مورد ورزش تفریحی اوقات فراغت، انگیزه ها ارجحیت ها و رضایت مندی تحقیق کرده اند. تلاش همه آنها برای نیل به یک هدف بوده است و آن هدف، «بهبود کیفیت زندگی فرد» می باشد.

چه عواملی موجب می شود تا افراد بتوانند کیفیت زندگی خود را ارتقا دهند؟ و یا چه عواملی موجب افت کیفی زندگی می گردد؟ یکی از حوزه های تحقیق که نظر بسیاری از محققان را به خود جلب کرده است؛ بررسی عوامل بازدارنده افراد از مشارکت در فعالیت های ورزشی تفریحی است و این عوامل موجب محدودیت در مشارکت و لذت بردن از فعالیت های ورزشی می گردد (۶۱).

سیاست فرهنگی نظام اسلامی نیز در خصوص اوقات فراغت بر مبنای زمینه سازی جهت گذراندن مطلوب، مفید و سازنده آن و هدایت فکری و عملی و باورسازی اوقات زندگی است. زمان فراغت، زمان رشد و شکوفایی استعدادها، تقویت روحیه، مشارکت فعال فرهنگی و اجتماعی، زمان خود سازی

در عین کسب نشاط پایدار، شادابی، طراوت و کارایی و رفع خستگی فکری و روانی در زندگی فردی و جمعی است. تحولات فرهنگی - اجتماعی کشور ما نیز در سال های اخیر ایجاب می کند به منظور تحقق هدف های مشخص با برنامه ریزی مناسب و وضع قوانین و سیاستگذاری صحیح توجه بیشتر به اوقات فراغت افراد، خاصه زنان و دختران سازمان شود (۱۳).

آنچه در ادامه می آید پژوهشی است که پیرامون بررسی عوامل بازدارنده معلمان (زن) شهر پارس آباد از مشارکت در فعالیت های ورزشی و تفریحی انجام شده است.

محقق در این فصل در نظر دارد تا موضوع تحقیق را در بیان مساله تشریح کرده و در ادامه به ضرورت و اهمیت تحقیق پردازد. محقق همچنین با تعیین اهداف و سوالات اصلی تحقیق در نظر دارد تصویری روشن از آنچه در تحقیق به دنبال آن هستیم، بدست دهد و در نهایت اصطلاحات و واژگان کلیدی تعریف خواهد شد.

بیان مسئله :

امروزه نقش زنان شاغل در آموزش و پرورش نه تنها از موضوعات و اهداف اساسی اجتماعی و اقتصادی هر کشور به شمار می رود بلکه ابزاری موثر در تحقق دیگر اهداف توسعه نیز محسوب می شود. از این رو یکی از شاخص های درجه توسعه یافتگی یک کشور میزان مشارکت و نقشی است که زنان فرهنگی در کشور دارا هستند. اگر جامعه امکانات لازم را برای معلمان زن فراهم نکند، تا آنان بتوانند از سلامتی کافی برخوردار باشند، با عدم مشارکت زنان، حداقل به صورت ناخواسته مواجه خواهد شد. بطور مثال نمی توانند فرزندان سالم و صالح و مفیدی را به جامعه تحویل دهند. پس نتیجه می گیریم که زنان شاغل در آموزش و پرورش و جامعه هر دو بر یکدیگر اثر گذارند و زنان شاغل در آموزش و پرورش

برای ورود به عرصه ورزش از هر جهت با موانع ورزشی و عقیدتی مواجه هستند. چه در جایگاه یک فرد غیر ورزشی که برای حفظ سلامت و تندرستی خود تمایل به تحرک جسمی و کسب و نشاط و تازگی روحی دارند.

برای بررسی عوامل بازدارنده در این تحقیق، با توجه به تحقیقات مختلفی که در کشور و در سطح جهان صورت گرفته، عوامل زیر شناسایی شده اند: عوامل اقتصادی، عوامل اجتماعی، عوامل شغلی، مسئولیت های خانوادگی و شغلی، سیاست، عوامل جسمانی و روانی، امکانات و روش دسترسی به آنها، آگاهی، فرصت ها، عوامل فرهنگی، مذهب و مشخصه های فردی نظیر تحصیلات، سن، تاهل و... از آنجا که بررسی این عوامل باید در تقسیم بندی و طبقه بندی خاصی صورت بگیرد، لذا از مدل سلسله مراتبی عوامل بازدارنده اوقات فراغت استفاده می شود که در آن طبقه بندی این عوامل به شکل مناسبی ارائه شده است. مدل سلسله مراتب عوامل بازدارنده اوقات فراغت عبارتند از (۱) عوامل بازدارنده فردی (۲) عوامل بازدارنده بین فردی (۳) عوامل بازدارنده ساختاری (۲۰). عوامل بازدارنده فردی عواملی هستند که ارجحیت یا علاقه به ورزش و فعالیت های بدنی را سد می کنند و شامل حالات روانی، نگرش ها و تصورات فرد می شود. عوامل بازدارنده بین فردی عبارتند از نتیجه تعامل یا رابطه بین افراد و خصوصیات آنها و بالاخره عوامل ساختاری، عواملی هستند که بین علاقه به مشارکت و مشارکت واقعی مداخله می کنند عواملی نظیر پول، وقت، فرصت ها، امکانات، مسئولیت ها، اشتغال، سلامت و سن در این طبقه قرار می گیرد (۲۰). با توجه به توضیحاتی که پیرامون عوامل بازدارنده افراد از شرکت در فعالیت های ورزشی و نیز نقش زنان در توسعه جامعه، حال این سوال مطرح می شود که آیا نحوه تاثیر عوامل بازدارنده بر مشارکت زنان شاغل در آموزش و پرورش شهرستان پارس آباد در ورزش تفریحی با مدل سلسله مراتبی عوامل بازدارنده اوقات فراغت مطابقت دارد؟ کدامیک از عوامل بازدارنده این مدل تاثیر

بیشتری بر مشارکت زنان شاغل در آموزش و پرورش شهرستان پارس آباد در ورزش تفریحی دارد؟ و در نهایت اینکه چگونه می توان عوامل بازدارنده را کاهش داد و زمینه ای فراهم کرد که زنان شاغل در آموزش و پرورش کشورمان مشارکت بیشتری را در ورزش اوقات فراغت داشته باشند.

نهایتاً با توجه به هدف تحقیق، مساله اصلی این تحقیق عبارتست از اینکه، عوامل بازدارنده مشارکت زنان شاغل در آموزش و پرورش شهرستان پارس آباد در فعالیت های ورزشی تفریحی، طبق سلسله مراتبی عوامل بازدارنده اوقات فراغت کدامند؟

اهمیت و ضرورت مسأله:

تاریخ بیانگر تمایلات درونی انسان به فعالیتهای جسمانی است. در جوامع بدوی و یا در فرهنگ باستانی ملل مشرق زمین برنامه های تربیت بدنی سازمان یافته ای وجود نداشته، لیکن فعالیت های بدنی بخش لاینفک زندگی روزمره را تشکیل می داد و بدن های سالم و پرورش یافته از خصوصیات ظاهری مردم بود. فعالیت های جسمانی آنها، به شکار، تلاش برای تهیه غذا، بر پا کردن پناهگاه و محافظت خود از محیط مخاطره آمیز محدود می شد (۱). بعدها اختراع ماشین ها و وسایل الکترونیکی، صرفه جویی در نیروی کار، مشاغل کم تحرک و غیر فعال و افزایش اوقات فراغت را تمدن نوین برای انسان به ارمغان آورد.

فعالیت بدنی و تحرک جسمی می تواند میزان سلامتی، قدرت دفاعی و توان جسمی زنان را چند برابر کند و از بیماری های گوناگونی مانند سرطان رحم، فشارخون بالا، سکتة قلبی، پوکی استخوان و ... جلوگیری کند. در حال حاضر، بیماری های قلبی و عروقی علت مرگ ۵۰ درصد زنان بالای ۵۰ سال در کشورهای در حال توسعه شناخته شده است و بیش از ۱۰۰ میلیون نفر از زنان به بیماری دیابت که

موجب کوری، صدمه دیدگی اعصاب، نارسایی کلیه، زخم پا یا قطع پا می شود مبتلا هستند در صورتی

که می توان با فعالیت های جسمی به میزان قابل توجهی از این بیماری ها کاست (۴).

تحقیقات نشان می دهد که افراد دارای مشاغل یکسان، تمایل دارند که در ساعت های فراغت به

ورزش های تفریحی یکسان بپردازند؛ اما شکل و محتوای فعالیت ها برای آنان چندان مهم نیست. به عنوان

مثال پزشکان، مدیران و یا کارگران می خواهند که به عضویت گروه های ورزشی در زمان فراغت با هم

صنف خود در آیند. بررسی ها نشان می دهد که گروه های شغلی در جامعه وجود دارند که فعالیت های

ورزشی نیاز اساسی کارایی آنهاست (۸).

کشور در سال ۱۳۸۶ در تحقیقی با عنوان تجزیه و تحلیل عوامل بازدارنده زنان از مشارکت در فعالیت

های ورزش تفریحی در شهر تهران به این نتایج دست یافت که در بین زنان شهر تهران عوامل ساختاری

مهم ترین دسته از عوامل اثر گذر بر مشارکت آنها در ورزش می باشد و سپس عوامل بازدارنده فردی و

بین فردی در اولویت های دوم و سوم قرار دارند و این نتیجه در تمام وجوه تحقیق ثابت است (۱۵).

در تحقیقی دیگر که در کانادا انجام گرفته است مشخص شد که مشارکت در ورزش می تواند موجب

افزایش اعتماد به نفس زنان گردد و همچنین زنان ورزشکار ۱۷/۳٪ بیش از غیر ورزشکاران کاهش جرایم

را نشان می دهند (۵۴).

بطور کلی می توان گفت که فعالیت های بدنی و تحرک جسمی برای همه افراد با جنسیت ها و سنین

مختلف مفید است و زنان نیز از این قاعده مستثنی نیستند. بر این اساس در تحقیقی در کانادا مشخص شد که

در کشور کانادا در ۲۰ سال آینده افراد مسن بالای ۶۰ سال دو برابر خواهد شد و این امر به دلیل مشارکت

افراد در فعالیت های ورزشی است که می تواند موجب کاهش و به تاخیر انداختن ناتوانی های جسمی ناشی

از کهولت سن گردد (۵۴).

در تحقیقی که بر زنان فعال و غیر فعال در فعالیت های جسمانی انجام گرفت ، مشخص شد که زنان فعال اضافه وزن کمتری دارند و کلسترول خون آنها پایین تر است و این افراد علی رغم این که عوامل بازدارنده زمان و هوا بر مشارکت آنها تاثیر می گذارد ، اما این افراد با برنامه ریزی وقت و زمان ، و نیز یافتن فعالیت ورزشی مناسب که در هوای بد بتوانند در آن شرکت کنند ، بر این عوامل بازدارنده غلبه می کنند (۶۲) .

نقش اعتقادات مذهبی در مشارکت بانوان در فعالیت های ورزشی موضوع تحقیق دیگری است که در آن مشارکت بانوان مسلمان ساکن نیویورک را در ورزش مورد بررسی قرار داد و نشان داده شد که بعضی از زنان مسلمان که ورزش را امری مردانه می دانند در آن مشارکت نمی کنند و آن دسته از زنان مسلمان که به مذهب خود اهمیت می دهند و به جنبه کسب سلامت بدن در اسلام توجه دارند ، بسیار جدی و علاقمند در ورزش شرکت می کنند (۶۹) .

نتیجه یک بررسی در نیویورک نشان داد که ۵۹ درصد از زنان این شهر آمریکا ، کم تحرک هستند و هزینه این فقر حرکتی سه میلیارد دلار در سال است (۱۶) .

نظر به اینکه توجه به اثرات ورزش همگانی بر زندگی زنان بویژه زنان شاغل در آموزش و پرورش در کشورمان ، یک اولویت است و می تواند منشاء اثرات سودمندی بر ابعاد فرهنگی ، آموزشی ، تربیتی ، اقتصادی ، اجتماعی ، بهداشتی و درمانی آنها باشد . با شناسایی عواملی که موجب کاهش و یا بازداشتن معلمان زن از مشارکت در فعالیت های ورزشی اوقات فراغت می گردد ، می توان برنامه ها و فعالیت های موثری در کاهش اثرات منفی این عوامل در توسعه فعالیت های ورزش زنان شاغل در آموزش و پرورش جامعه تدوین نمود .